

Obsah

Držba dle rakouského práva v pořádku systematickém

Předmluva.

Oddíl první.	5
Nauky všeobecné.	5
§ 1 Pojem držby věcí.	5
§ 2 Pojem držby práv.	12
§ 3 Právní povaha držby.	14
§ 4 Držba tabulární.	18
§ 5 O právních účincích držby.	26
§ 6 O soudní ochraně držby.	32
§ 7 Proč požívá držba soudní ochrany.	37
§ 8 O subjektech držby.	43
Oddíl druhý.	45
O držbě věcí zvlášť.	45
§ 9 O předmětech držby věcí.	45
§ 10 Jak nabýváme držby věcí.	50
A. U věcí movitých i nemovitých.	57
B. U věcí movitých zvlášť.	57
C. U věcí nemovitých zvlášť.	59
§ 11 Jak nabýváme držby věcí zástupcem.	69
§ 12 Výhradnost držby. O spoludržbě.	78
§ 13 Jak pozbýváme držby věcí?	84
§ 14 Jak pozbýváme držby věcí zástupcem?	89
I. Ztráta držby zástupcem.	89
II. Ztráta držby za zástupcem.	91

Oddíl třetí.	92
O držbě práv zvlášť.	92
§ 15 Která práva jsou předmětem držby?	92
§ 16 Jak nabýváme držby práv.	99
§ 17 Jak nabýváme držby práv zástupcem?	118
§ 18 Jak pozbýváme držby práv?	119
§ 19 Jak pozbýváme držby práv zástupcem?	127
Oddíl čtvrtý.	127
O žalobách držebních.	127
§ 20 I. Žaloba z rušené držby.	127
§ 21 II. Žaloba pro vypuzení z držby.	145
§ 22 III. Společná ustanovení o žalobách pro porušení a pro vypuzení z držby.	153
Seznam věcný.	117
Seznam §§ zákonníka občanského a ostatních v tomto spise citovaných zákonů.	179
Obsah.	189

slušela bývalým vrchnostem toliko práva k jistým požitkům vodním (právo lovu), nikoli však vlastnictví k vodě str. 30.—32.

b) Stav nynějšího zákonodárství vodního
Za veřejné pokládají se řeky, na kterých se plavba provozuje,
pak i jiné řeky a vody, jestliže dle zákona neb soukromých titulů
někomu nenáleží str. 34.—35. Které vody náležejí dle zákona
vlastníku pozemku str. 35.—37. Veřejné vody a vody spodní
str. 37. Povaha veřejného užívání str. 38. a 39. Práva vodní
koncessí nabytá str. 40. Povaha práva k soukromým vodám
str. 41. a 42. Vlastnictví k nesplavným vodám tekoucím
následkem zákonných obmezení neposkytuje práva značně
většího nežli užívání obecné str. 43.—45. Kompetence náleží
ne vždy politickým úřadům str. 45. a 46.

§ 5. V. **Obmezení vlastnického práva . . . . .** 46

Pojem zákonných obmezení vlastnictví str. 46. a 47. Jednotlivé
případy: Upotřebení břehů cizích k účelům plavebním (č. 1., 2.)
str. 47. a 48. Obmezení užívání vod tekoucích (č. 3., 4.) str. 48.
Povinnost dopustiti stáhání věci cizí na vlastním pozemku (5.)
str. 48. a 49., trpěti kleštění stromů (č. 6.) str. 49. Obmezení
statkářů při společném vysušování a zavlažování pozemků
(č. 7.) str. 49. pak za příčinou hornictví (č. 8.), honby a ry-
bářství (č. 9.), a dopravy výrobků lesních (č. 10.) str. 50. atd.
Právo na cestu z nouze? str. 51. Právo k provozování
živnosti na újmu sousedům? str. 51.—56. (Kontroverse.)
Úprava práva sousedského str. 57.—61. Obmezení z dů-
vodů veřejných nenáleží do práva soukromého str. 61.

§. 6. VI. **O zákonných povinnostech vlastníka,**
zejména o expropriaci 61

Povinnost postoupiti i vlastnictví, žádá-li toho obecné dobro
str. 61. a 62. Důvody expropriace str. 63. sl. Jak vyměřuje
se náhrada za věci vyvlastněné str. 66. sl. Pokud jest vlastník
povinen, zachovati stavení v dobrém stavu, vzdělávati statky,
zřizovati neb opravovati zdě příhradní? str. 68. sl. Cautio damni
infecti § 343. str. 70. a 71. Povinnost ku kommassaci str. 71.

§ 6a. **Obmezení zcizení . . . . .** 71

Pojem zcizení str. 71. Pojem nezcizitelnosti str. 72. Věci
po zákonu nezcizitelné str. 72. sl. Soudcovských zákazů
zcizení není str. 74. Zákazy zcizení z vůle vlastníka str. 74.
Závětní zákaz zcizení str. 75., smluvní zákaz zcizení str. 76.
Úprava zákazu zcizení třetí částečnou novelou k ob. z. obč.
str. 77. sl. Právo předkupní a právo koupě zpáteční neob-
mezují vlastníka v právu zcizení str. 78. sl.

§ 7. VII. **O spoluvlastnictví . . . . .** 79

Pojem spoluvlastnictví; děleno jest právo k věci, nikoli věc
sama str. 79. sl. Práva a povinnosti z poměru spoluvlastnictví

plynoucí str. 80.—83. Fysická nedělitelnost věcí str. 84. sl. Kdy se ideální dělení nepřipouští dle pozitivního práva str. 85. sl. Rozdělení společného vlastnictví str. 86 Žaloba dílčí str. 87.—90.

- § 8. VIII. Jak nabývá se vlastnictví 91
Rozvrh způsobů nabývacích dle všeob. obč. zák. jest nedostatečný str. 91. Nepodstatnost zásady: bez titulu a způsobu nelze vlastnictví nabytí str. 92. Systematický rozvod způsobů nabývacích str. 93. a 94.

A. Původní způsoby nabývací.

- § 9. 1. Přivlastnění. Přehled jednotlivých způsobů okupace 94
- § 10. a) chycení zvířat 96
α) divokých str. 97., právo myslivosti str. 97.—100., právo rybnářství str. 100. sl., vliv pytláctví str. 102
β) chycení zvířat skročených a včel str. 103.
- § 11. b) okupace ostrovů 103
Ostrovů v nesplavných řekách nabývají vlastníci břehů okupační str. 103. sl., ostrovy v řekách splavných vyhrazeny jsou státu str. 104.
- § 12. c) okupace kořisti 105
Kdy smí se kořistiti? str. 105 sl. Předmět kořisti při válce pozemní a námořské str. 106.
- § 13. d) nabývání věcí opuštěných 107
Movité i nemovité věci vlastníkem opuštěné jsou předmětem okupace str. 107. a 108.
e) Konfiskace 108
- § 14. 2. Nabytí pokladu 108
Pojem pokladu str. 108. sl. Povaha nálezu v movitých věcech? str. 109. p. 2. Poklad spadá rovným dílem na nálezece a na vlastníka pozemku str. 110. Právnícká povaha nálezu pokladu str. 111. p. 7.
- § 15. 3. Nabytí oddělením (separací) 111
a) Plody přirozené věcí a zvířat nabývá vlastník, pokud se týče držitel bezelstný oddělením str. 111. sl.
- § 16. b) nabývání nerostů vyhrazených 112
Povaha t. zv. horního regálu str. 112. sl. Různá stanoviska legislační horních str. 114. p. 6. Které nerosty jsou předmětem horního regálu str. 115. Propůjčení měr horních str. 116. Mineralie nevyhrazené str. 116
- § 17. 4. Nabytí vzděláním a spojením movitých věcí 117
Obč. zák. nepřijal zásady, že specifikant přetvořením hmoty vlastnictví věci nabývá str. 117., aniz vůbec zásady: accessio

cedit principali — ohledně movitých věcí str. 118. Specifikace a spojení svrchků zakládá toliko spoluvlastnictví, ač nelze-li věci v předešlý způsob uvéstí str. 118.—120.

- § 18. 5. Na bytí přibytím či akcessí 120
 Zásadu římskou: accessio cedit principali přijal obč. zák., pokud se dotýče spojení věcí movitých s nemovitými, a sice a) při naplavení, b) při stavbách (inaedificatio cedit solo) str. 120. a 121. vyjímaje případ § 418., když vlastník půdy bezelstnému staviteli stavbu ihned nezakázal str. 121., další výjimky dle práva ke stavbě a při starých sklepích pod cizími pozemky str. 122. a 123., c) při osetí a osazení str. 123. a 124., d) při opravách str. 125.
- § 19. 6. Expropriace 126
 Vlastnictví věci vyvlastněné přechází na exproprianta vůbec zaplacením, resp. deponicí ceny odhadní str. 126., odevzdání neb knihovního zápisu k tomu konci potřebí není str. 127. až 129. V držení věci expropriací nabyté může se expropriant o své moci uvázati str. 130. Výklad poměrů při vyvlastnění pozemků k účelům železničním str. 126.—131., pozn. 4., 5., 7., 10., exekuce pro přisouzenou náhradu za vyvlastněný pozemek, zrušení nálezu expropriačního str. 130. a 131.
- § 20. 7. O vydržení vlastnictví 131
 Pojem vydržení str. 131. Poměr vydržení k promlčení str. 131. a 132. pozn. 3. A. Vydržení řádné předpokládá držení pořádné, bezelstné a pravé str. 133. Pořádné jest držení, kteréž se zakládá v právním důvodu k nabytí vlastnictví způsobitelném str. 133. Titul putativní nestačí str. 134. Toliko odvozené spůsoby nabývací uznávají se v obč. zák. za tituly vydržení str. 135. Pokud jest výrok soudcovský vhodným titulem? str. 135. Význam §. 1462. str. 136. Pokud jest dědické právo titulem? str. 136., 137. Držení jest bezelstné, jestli držitel má věc z důvodů pravděpodobných za svou str. 137. a 138. Omyl držitelův musí býti omluvitelným str. 139. Vydržení skrze zastupce str. 139. a 140. Pravost držení (p. non vitiosa) rozumí se sama sebou, pokud držení pořádným býti musí str. 140. a 141.
- § 21. Čas vydržení jest buď a) obyčejný, totiž tříletý při movitých a třicetiletý při nemovitých věcech str. 141.—143., buď b) kromobyčejný, totiž proti právnickým osobám str. 143., při dělení vlastnictví str. 144., při nepřítomnosti vlastníka str. 144. a 145. a pro vadné držení předchůdcovo str. 145.
- § 22. B. Vydržení mimořádné 146
 Při vydržení třiceti- neb čtyřicetiletém stačí držení bezelstné. Výklad §. 1477. str. 146., 147.

- § 23. **Vpočtení času. Přetržení a stavení promlčení. Knihovní vklad . . . . .** 147
 Podmínkou vpočtení času jest odvozené nabytí držení str. 147. Přetržení ničí účinek vydržení již sběhlého str. 148. Stavení překáží toliko běhu vydržení, neničí vydržení již sběhlé str. 149. Kdy přetruhuje a kdy staví se promlčení str. 149. sl. Knihovní vklad vydrženého vlastnictví str. 151.
- § 24. **8. Promlčení knihovní (tabulární) . . . . .** 151
 Právní povaha promlčení (vydržení) knihovního str. 151. 163. a) Historický jeho vývoj str. 151.—156. pozn. 1. b) Právo nyní platné str. 156.—163.
- § 25. **9. Ostatní případy nabytí promlčením . . . . .** 163
 Právní podstata promlčení str. 163. Zvláštní případy promlčení a) Nález str. 163. Jak nabývají se věci nálezem str. 164. Kdy žádati lze nálezné str. 164. a 165. b) Nabytí strže str. 167.
- § 26. **10. Nabytí ostrovů v řekách splavných . . . . .** 167
 Takové ostrovy náležejí státu str. 167.

B. Odvozené způsoby nabývací.

1. Nabytí movitých věcí.

- § 27. a) **Tradice či odevzdání . . . . .** 167
 K derivativnímu převodu věcí movitých nestačí srovnalá vůle stran, nýbrž potřebí odevzdání věcí str. 167. a 168. Historický vývoj a kritické objasnění formy té str. 168. pozn. 2. Předpokládáje vlastnictví a svéprávnost převodce jakož i spůsobilost příjemce k nabytí věcí, stačí tradice o sobě k převodu vlastnického práva a není k tomu konci potřebí platného titulu ve smyslu § 424., str. 169. a 170. Jaký význam má t. zv. *causa traditionis*, str. 170. až 172. Dissensus v příčině *causae*, str. 172. p. 12. Titulové vlastnictví: smlouva odkaz, výrok soudní nebo správní str. 173. a 174., nikoliv i zákon str. 174. Převod téže věci na rozličné osoby. str. 175.
- § 28. **O formách tradice . . . . .** 175
 Zákoník rozeznává čtvero způsobu tradice: a) Odevzdání hmotné, str. 175. b) Odevzdání znamením (symbolické) str. 176. až 181. Druhý a třetí případ § 427. jeví se jako případy skutečné tradice, str. 177. Toliko první případ § 427. (odevzdání věci „listinami“) jest tradicí symbolickou str. 177. K tomu hodí se ale jen listiny, jimiž se vlastnictví převodce neb aspoň titul k vlastnictví dokazuje, str. 177. a 178. Hodí-li se listy skladní nákladní neb nakládací? str. 175. sl. p. 3. Nový způsob nabývací při dočasných budovách na cizím pozemku složením nabývací listiny k soudu, str. 179. Slovo „Schuldforderungen“ v § 427. dlužno obmezovati na papíry ma-

jiteli svědčící. str. 180. a 181. c) Odevzdání prohlášením zahrnuje t. zv. *constitutum poss. a trad. brevi manu*, str. 182. d) Odevzdání smýšlené věci zaslanych. str. 183.

- § 29. Nabytí vlastnického práva při nedostatku práva předchůdcova 183
Výjimkou převádí se vlastnictví movitých věcí, ačkoliv převodce vlastníkem nebyl: Když je kdo 1. bezelstně koupí při veřejné dražbě str. 185. a 186., 2. nebo bezelstně na se převede od živnostníka neb obchodníka (rozdíl § 367. a čl. 306. obch. z.) str. 186. a 187. aneb 3. bezelstně a úplatně nabyt od toho; komu je vlastník sám svěřil, str. 187. až 189. aneb když kdo 4. peníze neb 5. papíry majiteli neb na řad znějící bezelstně nabyt str. 189., 190. aneb 6. věci pozůstalých od dědice (nepravého však) soudem legitimovaného bezelstně nabyt, str. 191., neb kdo koupil věc ve veřejné dražbě od důchodkového úřadu nařízené, str. 191.
- § 30. b) Odvozené nabytí plodin separací 192
Vlastnictví plodů nabývají ti, kdož mají věcné právo k požívání věci cizí, jako uživatelé a poživatelé, oddělením, str. 192., kdož však mají toliko obligační právo k plodům, jako pachtéři, teprve percepce, str. 193.
- § 31. c) Nabytí vlastnictví universální successí 193
Dědic nabývá movité věci zůstavitelovy soudním odevzdáním dědictví, str. 193.

2. Nabytí nemovitých věcí.

- § 32. Úvod: Vlastnictví přirozené a knihovní 194
Sluší rozeznávati: vlastnictví přirozené a knihovní str. 194 a 195. Po samém zákonu není při původním nabývání nemovitých věcí knihovního zápisu nikterak potřebí str. 195. až 197. Však i dědic nabývá statků do pozůstalosti náležitých bez knihovního vkladu soudním odevzdáním dědictví str. 197. sl. Toliko při singulární successi (zejména na základě smluv a odkazů) platí zásada § 431 z.: že se vlastnictví nabývá jedině zápisem knihovním str. 200. Jestli statek vůbec v knihách zapsán není, nabývá se vlastnictví i v případech singulární successi složením listiny nabývací k soudu str. 201. Rozdílové vlastnictví přirozeného a knihovního str. 202. sl. Převod téhož statku na rozličné osoby str. 203. a 204.
- § 33. O zásadách, na kterých ústav knih veřejných spočívá 205
Zásady ty jsou: 1. Princip veřejnosti (*publicity*). Knihy slouží k tomu, aby věcná (výjimkou i obligační) práva k nemovitým statkům zápisem u veřejnou známost uvedena byla str. 205. Porovnání cizích zákonodárstev str. 205. pozn. 1.

Publicita jest jednak formální, t. j. každý může do knih nahlédnouti str. 207., jednak materiální, t. j. knihy používají veřejné víry a to sice v dvojím směru: a) není věcných břemen, kterých by nebylo lze z knihy seznati, b) kdož jedná máje důvěru v knihy, zachovává se při právu knihami nabytém, ačkoliv knihovní auktor práva svého již byl pozbyl str. 207 sl., — však někdy i tehda, když tomuto právo nikdy nenáleželo str. 211 sl. Historicko-literární vývoj principu publicity; theorie Exnerova str. 211.—215. pozn. 10. 2. Princip speciality str. 220. 3. Princip priority časové str. 222. a 223. 4. Princip legality str. 223. a 224. 5. Princip volnosti str. 224. Zákon ze dne 23. května 1883 č. 82. str. 225. Theorie Krainzova str. 225. pozn. 19. Princip speciality co do jednotlivých fysických částí knih. celku str. 226. Katastrem nelze dokázati ani držení ani vlastnictví pozemků str. 227. Nařízení §§ 2. pat. o deskách zemských z r. 1794 značí toliko nepodařený pokus, uvésti srovnalost mezi deskami zemskými a katastrem str. 227. sl. Doplnění knih listem podstaty statkové při zřízení nových knih str. 229. sl. (Výnos min. práv ze dne 16. dubna 1871 str. 227. pozn. 22. a str. 228. pozn. 25. Nedostatečnost staršího zřízení knih veřejných, pokud se týče naznačení předmětu knihovního vlastnictví str. 228.) Založení listu držečnosti na základě opravené katastrální mapy str. 229.—230.

§ 33a. Nové knihy pozemkové 231

Neúplnost starých knih pozemkových, založení nových knih s listem podstaty statkové str. 231. Opravený katastr berní základem listu toho str. 232. Listy vlastnictví a závad zdělaný dle stavu starých knih, výjimky z této zásady str. 232. Předmět zápisu do knih pozemkových. Vyjmuty jsou statek veřejný, nemovitosti horní a železniční. Jen v Tyrolsku a Vorarlberku zapisuje se i veřejný statek do pozemkových knih obligatorně, v D. Rakousích a v Bukovině fakultativně str. 233. Vnitřní zařízení knih pozemkových str. 233. Kniha hlavní, obsah vložky knihovní str. 234. a 235. O listech vložky knihovní a obsahu jejich str. 235.—238. Sběrka listin str. 238. Mapa též částí knih veřejných str. 238. Trojí reklamace při zakládání nových knih str. 238. a 239. Doplnění knihy pozemkové a znovuzřízení hlavní knihy nebo části její ztracené, zničené nebo nepotřebné str. 239.

§ 34. a) O odvozeném nabytí (knihovního) vlastnictví k nemovitým věcem knihovním vkladem či intabulací 239

Úplného knihovního vlastnictví k nemovitým statkům nabývá se jedině vkladem, předpokládáje vlastnictví a svéprávnost pře-

vodce, jakož i spůsobilost příjemce k nabytí věci str. 239. Vlastnictví přechází již vkladem o sobě, tradice věci nemovitě zapotřebí není str. 240. Výjimkou nevádí nedostatek vlastnictví auktorova a) když kdo důvěřuje v knihy, nabývá statku od knihovního držitele, jenž vlastnictví neměl neb pozbyl, aneb b) bezelstně od nepravého, však soudem legitimovaného dědice str. 241. Podmínky knihovního vkladu: 1. vklad práva převodcova, 2. listina vkladná str. 242. 243. Které listiny jsou vkladné? str. 243. a) Soukromé listiny o smlouvách, převodu svědčící; náležitosti takového spisu str. 243. sl., pravost udaného titulu jest tu podmínkou převodu vlastnictví str. 247. b) Nálezy soudní str. 248. c) Odevzdačí listiny při dědictví odkazích str. 248. d) Správní nálezy str. 248. e) Ediktální řízení str. 248. Při převodu téže věci na rozličné osoby náleži přednost tomu, kdož prvé žádost za vklad u knihovního soudu podal str. 249.

- § 34a. Výhrada vlastnictví k strojům v továrních a podobných budovách 250
- § 10. třetí částečné novely k ob. z. obč. z 19. března 1916 č. 69. ř. z. (§ 297a. ob. z. obč.) str. 250. Potřeba úpravy, kdy stroje dodané továrníku s výhradou vlastnictví až do zaplacení ceny tržové nepokládají se za příslušenství tovární budovy? str. 250. a 251. Rozluštění otázky té knihovní poznámkou, že stroje jsou vlastnictvím osoby jiné str. 251. Platnost poznámky té do pěti let, dřívější bezvýznamnost její, když vlastník budovy dříve nabude vlastnictví strojů, nebo když vlastník strojů vzdá se výhrady vlastnictví k nim str. 252. V jaké formě třeba dáti souhlas k poznámce této, kdy třeba zakročiti o ni a na kterém listu vložky knihovní sluší je zapisati str. 253.
- § 35. O prenotaci a adnotaci spornosti 254
- Kdož má listinu ne sice vkladnou, však přece víry hodnou, žádati může za záznam; spraví-li se tento buď rozsudkem, buďsi dobrovolným podáním se, nabývá se vlastnictví od té doby, kdy žádost u knihovního soudu podána byla str. 254.—256. Spravení záznamu submissí nebo žalobou str. 256. a 257. Čeho dokázati sluší v žalobě spravovací str. 257. Žaluje-li kdo o výmaz nebo postoupení knihovního vlastnictví, může si účinnost práva svého pojistiti „poznámkou spornosti“ str. 257., 258. Totéž platí při žalobě odpůrčí dle zák. ze dne 16. března 1884 str. 259.
- § 35a. Změny tělesa knihovního, připisování a odepisování jednotlivých parcel 259
- Těleso knihovní — jedmý celek! str. 259., změny jeho lze toliko připisováním a odpisováním provésti str. 260. Katastr a po-

zemková kniha mají se shodovati str. 260 sl. Zák. ze dne 6. února 1869. č. 18 o řízení při knihovním rozdělení neb oddělení, str. 263. až 267. Zvláštní předpisy v příčině deskových statků str. 267—269.

- § 35b. O odvozeném nabytí vlastnictví k nemovitostem neknižovním a ku dočasným stavbám na cizích pozemcích zřízeným 269
 Úprava odvozeného nabytí vlastnictví k nemovitostem neknižovním a k dočasným stavbám na cizích pozemcích str. 269 a 270. Vyžaduje se listiny vypravené náležitostmi §§ 18. a 19. třetí novely k ob. z. obč. a složení její k soudu str. 270. Složení listiny k soudu vyžaduje se také při uznání vlastnictví k takovým věcem rozsudkem, při soudním rozdělení věci společné, při dědictví i odkazu str. 271. Při nucené dražbě nikoliv str. 271. a 272.
- § 36. b) Nabytí statků universální successí . . . 272
 Přirozeného vlastnictví statků zděděných nabývá dědic odevzdačí listinou str. 272.
 c) Nemovitosti soudní nucenou dražbou prodané 272
- § 37. IX. Jak se pozbývá vlastnictví 272
 Jednotlivé případy pozbytí str. 272 sl. Promlčením nepozbývá se vlastnictví, ovšem ale žaloba vlastnická str. 274.
- § 38. IX. O žalobách k ochraně práva vlastnického 275
 Rozvrh žalob těchto. I. Žaloby vlastnické v užším smyslu pro zadržování věci. Rei vindicatio a Actio Publiciana. II. Žaloby pro jinaké rušení vlastnictví: A. Negatoria a Quasi-Publiciana str. 275., 276.
- § 39. I. a) O pravé žalobě vlastnické (§§. 366.—379.) 276
 Žalobou tou (vindikací) žádá vlastník vrácení věci od toho, kdo ji proti jeho vůli drží, str. 276. Základem žaloby jest vlastnictví, kteréž žalobce dokázati musí str. 276. Důkaz individuality věci. Pokud místa má vindikace peněz a papírů majiteli svědčících str. 277. Žalujícím jest vlastník. Žalovati dlužno držitele věci str. 278. Laudatio auctoris str. 278. sl. Jak hleděti sluší k tomu, qui liti se obtulit vel dolo desiit possidere str. 280.—282. Co mimo věc hlavní dáti neb nahraditi musí l. držitel obmyslný str. 282. sl. 2. držitel bezelstný str. 283.—286. Musí-li b. f. possessor vrátiti tržní cenu? str. 284.
- § 40. Vzájemné nároky žalovaného držitele . . 286
 Jakou náhradu nákladu na věc učiněného žádati může držitel bezelstný, jakou držitel obmyslný? str. 287.
- § 41. Námitky proti žalobě vlastnické 288
 Obrany věcné a obligační, dilatorní a preemptorní str. 288 sl.

	Zvláštní povaha obrany: exc. rei venditae ac traditae str. 288. sl.	
	Má-li obdobná obrana místa, když zůstavitel zcizil věc dědicovu str. 289. Právo retenční pro náklad na věc vydaný str. 390.	
§ 42	I. b) Žaloba z domnělého vlastnictví či A Publiciana	290
	Žaloba ta opírá se o držení k vydržení způsobilé str. 291. Od římské liší se rakouská A. Publ. toliko stupňováním a odvažováním rozdílných titulů str. 291., 292. Poměr žaloby § 372. k německé věcře žalobě: aus dem besseren Rechte str. 291 pozn. 4. Na žalobce dokázati náleží držení bezelstné, pořádné a pravé str. 292. a 293. Žaloba mine se účinkem, když žalovaný má stejný neb silnější titul str. 293. sl. Přísluší-li A. Publ. také knihovnímu držiteli? str. 295.	
§ 43.	II. a) Žaloba zápůrčí (Actio negatoria) § 523 Negatoria přísluší proti tomu, jenž ruší vlastnictví jiným způsobem, nežli zadržováním věci str. 296. Nezáleží na tom, připsuje-li sobě rušitel právo nějaké čili nic str. 296. Netoliko proti osobování služebnosti, nýbrž i jiných práv (reálních, hypotekárních) přísluší a. negatoria str. 297. a 298. Na žalobce dokázati náleží jedině vlastnictví a čin rušební str. 299. Vyvrácení mylného náhledu, že držitel věci neb práva požívá domněnky platného titulu str. 300.—302. Předmět žaloby str. 303.	295
§ 44.	II. b) Žaloba zápůrčí z vlastnictví domnělého	303
	K ochraně držby bezelstné a pořádné proti obmezování vlastnictví slouží žaloba z § 523. dle obdoby § 372. obč. z.; obnovení a upravení hranic provádí se nyní v řízení nesporném str. 303.	
§ 45.	Určovací žaloby vlastnické	304
	Nejobyčejnější určovací žaloby vlastnické str. 304. a 305. Základem svým neliší se žaloby tyto od žalob vlastnických str. 305. Žalobní žádání určovacích žalob vlastnických str. 306. a 307.	
	Příloha: vzorec vložky deskové	308
	Seznamy použitých pramenů	318
	Seznam věcný	333
	Opravy	341

**Právo vlastnické
dle rakouského práva v pořádku systematickém**

Úvod.

Předmluva k druhému vydání.

Předmluva k třetímu vydání.

Předmluva ku čtvrtému vydání.

Proslov k pátému vydání.

Předmluva k šestému vydání.

Předmluva k sedmému vydání.

Přehled obsahu.

I.	O pojmu vlastnictví.	1
II.	O subjektu vlastnictví.	7
III.	O předmětu vlastnictví.	10
IV.	O právu vodním.	24
	a) Povaha t. zv. vlastnictví k vodě a historický vývoj.	24
	b) Stav nynějšího zákonodárství vodního.	32
V.	Obmezení vlastnického práva. [Úprava práva sousedského.]	46 57
VI.	O zákonných povinnostech vlastníka, zejména pokud se zakládají na předpisech expropriačních. [Obmezení zcizení.]	61 71
VII.	Spoluvlastnictví.	79
VIII ¹⁾	Jak nabývá se vlastnictví.	91
A)	Původní způsoby nabývací.	94
	1. Přivlastnění (okupace).	94
	a) Chycení zvířat.	96
	b) Okupace ostrovů.	103
	c) O nabytí kořisti.	105
	d) O nabytí věcí opuštěných.	107
	e) Zabavení (konfiskace).	108
	2. O nabytí pokladu.	108
	3. O nabytí separací.	111
	a) Plodů a zvířat.	111
	b) O nabývání nerostů vyhrazených.	112

¹⁾ V textu díla je tato kapitola chybně označena číslicí VII.

4. Nabytí vzděláním (specifikací) a spojením movitých věcí.	117
5. Nabytí akcesí.	120
6. Expropriace (vyvlastnění).	126
7. O vydržení vlastnictví (Usucapio).	131
I. O vydržení řádném.	132
II. O vydržení mimořádném.	146
Vpočtení času. Přetržení a stavení vydržení.	
Knihovní vklad.	147
8. Knihovní vydržení (promlčení) vlastnického práva.	151
9. Promlčení.	163
10. Nabytí ostrovů v řekách splavných.	167
B) Odvozené způsoby nabývací.	167
1. Odvozené nabytí movitých věcí.	167
a) Tradice čili odevzdání.	167
b) Odvozené a původní nabytí plodin separací.	192
c) Nabytí vlastnictví universální successí.	193
2. Odvozené nabytí nemovitých věcí.	194
Úvod.	194
Vlastnictví přirozené a knihovní.	194
O zásadách, na kterých ústav knih veřejných spočívá.	205
Nové knihy pozemkové.	231
IX. Jak pozbývá se vlastnictví.	272
X. O žalobách k ochraně práva vlastnického.	275
I. a) O pravé žalobě vlastnické.	276
I. b) Žaloba z domnělého vlastnictví čili actio Publiciana.	290
II. a) Žaloba zápůrčí (actio negatoria).	295
II. b) Žaloba zápůrčí z vlastnictví domnělého.	303
III. Určovací žaloby vlastnické.	304
Příloha A.	308
Příloha B.	312
Příloha C.	314
Seznam §§ všeob. zákona občanského.	318
Seznam §§ všeob. zákona knihovního.	323
Jiné důležité zákony a nařízení.	324
Seznam věcný.	333
Opravy.	341

OBSAH.

Oddíl první. Nauky všeobecné.

§. 1. **Pojem držby věci.** Vymezení pojmu detence a držby str. 5. — Modifikace přirozeného pojmu držby str. 6. — Nauka o držbě. Právo držební a právo k držbě str. 7. — Detence a vůle držitelská. Obsah této (animus domini) str. 8—10. — Případy pouhé detence (věci) str. 11.

§. 2. **Pojem držby práv.** Vymezení pojmu. Držba věci a práva, jakožto pojmy souřaděné, podřaděné vyššímu pojmu držby vůbec str. 12—14.

§. 3. **Právní povaha držby.** Držba jest pouhým faktem, ač jsou s ní spojeny jisté právní účinky str. 14. — Důkaz toho str. 15. — Zákoník občanský chybně řadí držbu k právům věcným. Klassifikací té odporují zásady zákona samého str. 15—16. — Držba jakožto předmět právního obchodu. Majetková cena její str. 17. — Držbu nelze při nedostatku vůle držitelské přenést str. 18.

§. 4. **Držba tabulární.** Pojem. Obmezení na práva knihovní str. 18. — Poměr držby tabulární k naturální str. 19. — Držba tabulární není pravou držbou str. 20. — Různost obou str. 21. — Ochrana držební přísluší pouze držbě naturální str. 22.—23. — Účinky t. zv. držby tabulární str. 24. — Výklad §§. 321, 322 a 350 obč. zák. str. 24—26.

§. 5. **O právních účincích držby.** Soudní ochrana. Nemožnost vyzvání k provedení držby práva str. 26, 27. — Účinky držby nejsou: svéobrana str. 27—28, právní domněnka platného titulu str. 28—29, nemožnost vyzvání držitele věci, vítězství ve sporu vlastnickém, neprovede-li žádná strana důkazu str. 30, právo retenční, nabytí vlastnictví okupací a tradicí, žaloba z domnělého vlastnictví, vydržení, právo věc zužití a zmařiti str. 31, 32.

§. 6. **O soudní ochraně držby.** Žaloba pro rušení držby a žaloba pro vypuzení z držby str. 32. — Pouhá detence nepoživá ochrany. Důkaz toho str. 32—34. — Rovněž tak držba tabulární str. 34, 35. — Držba chrání se, ač jest jakosti jakékoliv, s jedinou výjimkou nepravé držby proti tomu, od něhož vitiosně nabyta byla str. 35, 36.

Dr. Šikl: Držba dle práva rak.

§. 7. **Proč požívá držba soudní ochrany?** Theorie relativní: důvod v deliktu (Savigny) str. 37, důvod v prospěšnosti, v povaze držby jakoby práva, v možnosti práva str. 38, s hlediska ochrany práva vlastnického (Ihering), v nedokonalosti právní ochrany staršího římského práva (Meischeider) str. 38, 39; v úpravě processuálního postavení stran (Krainz). Theorie absolutní: důvod v hospodářské ceně držby (Stahl) str. 40. — Důvod ochrany spočívá v uznáním požadavku právním, aby zabráněno bylo každému svémocnému porušení cizí vůle, třeba pouze ve faktickém výkonu práva se zjevující (Randa). Důsledky str. 40, 41. — Důvod ochrany detence? str. 42.

§. 8. **O subjektech držby.** Způsobilost k držbě předpokládá schopnost mít jmění str. 43. — Pokud jisté osoby nemohou nabytí vlastnictví jistých věcí, jsou též z jich držby vyloučeny. Jednotlivé případy str. 44, 45.

Oddíl druhý. O držbě věcí zvlášť.

§. 9. **O předmětech držby věcí.** Vyloučeny jsou res extra commercium, ať z příčin přirozených str. 45, ať následkem pozitivního práva. Jednotlivé případy str. 46. — Věci veřejné: vody str. 47, cesty str. 48 (nikoliv pozemky železniční str. 49), hřbitovy, školy. Věci nesprávně sem čítané str. 50.

§. 10. **Jak nabýváme držby věcí.** Podstata činu uchopovacího (apprehense): zjednání faktické vlády nad věcí. Jakého činu k tomu třeba, jest otázkou skutkovou, fidičí se povahou poměrů; apprehense stupňuje se od pouhé přítomnosti až k uchopení rukou anebo zabránění pozemku str. 50, 51. — Bližší o této otázce. Savigny a Ihering, kritika obou. Strohal a Piniński str. 52—55. — V §. 312. obč. zák. jsou činy uchopovací pouze příkladmo uvedeny str. 56. — Jednotlivé činy uchopovací: přítomnost, poznamenání, custodia str. 57, uložení, odevzdání klíčů, vykopání pokladu, uchopení zvíře str. 58, ohrazení a vzdělaní pozemku. traditio brevi manu. Odevzdání „znamenami“ (§§. 315. a 427. obč. zák.) není, jediný případ vyjímajíc, symbolickým, nýbrž skutečným odevzdáním str. 59, 60. — Ustanovení §. 427. obč. zák. vztahuje se pouze k pohledávkám majiteli papíru svědčícím. Odevzdání nástrojů, opatření známkou str. 61, odevzdání listinami, jednotlivé listiny str. 62, 63, constitutum possessorium str. 63, 64, odevzdání smyšlené věci zaslaných (§. 429 obč. zák.) str. 64. — Pozůstalost, dědictví, odkaz? str. 65. — Odvozené nabytí držby. Tradice držby str. 66. — Podstata vůle držitelské. Usnesení věc tak jako svou mítí. Podmíněná tradice. Důkaz vůle lze vésti i z indicí str. 68. — Pro nedostatek přirozené anebo právem uznané vůle nemohou držby sami nabytí: osoby právnické, děti, šílení a blbí, řeholníci a uprchlíci str. 68, 69.

§. 11. **Jak nabýváme držby věcí zástupcem.** Požadavky všeobecné str. 69. — Osoby hromadné; na vůli držitelské mohou se pouze zástupci jich usnésti, kdežto skutek uchopovací vykonati mohou i jiné zmocněné osoby str. 70. — Modifikace u věcí obecnému užívání určených a občin str. 71. — Zastoupení ostatních k právnímu jednání nezpůsobilých osob str. 72. — Při zastoupení volném třeba příkazu anebo schválení, jež působí zpět str. 72, 73. — Constitutum possessorium jest možné i když držitel detenci zástupcem vykonává str. 74. — Náležitost justae causae? str. 75. — V případě tradice nabývá

zastoupený držby, i když příjemce odevzdávajícímu neoznámil, pro koho držby nabyti chce str. 79. — Pomocník, náhradník str. 77, 78.

§. 12. **Výhradnost držby. Spoludržba.** Od nemožné *composs. plurium in solidum* lišiti dlužno spoludržbu reální a intelektuální, spoludržbu věci složené a omezenou držbu věci str. 78. — Při spoludržbě reální je-t držba dílů přes jich přirozenou anebo právní souvislost od sebe zcela neodvislá str. 79. (Věci hromadné, příslušenství, příbytek, reálná práva str. 79, p. 5.) — Půda, domy str. 80, řeky str. 81. — Při spoludržbě intelektuální jest faktická moc dělena a vůle držitelská směřuje k podílu na faktické moci str. 81. — Použití zásad v příčině spoluvlastnictví platících na držbu str. 82. — Společné přihrady, zdi, meze, atd. Podíly spoluvlastníků musí býti určity a jim známy str. 83.

§. 13. **Jak pozbýváme držby věcí.** *Corpore et animo. Animo. Derelikce* str. 84. — Tradice. Neúplně způsobili k právním činům nemohou pozbyti držby *animo* str. 85 — Opomenutí držebních činů. Vyloučením věci z právního obchodu pomíjí držba. *Corpore.* U věci movitých: zkárou, ztrátou, uvázáním se třetí osoby v držbu. U věci nemovitých: přemožením, vypuzením držitele str. 88, tajným uvázáním se třetí osoby v držbu. Způsoby, kterými pozbýváme práv, pro držbu neplatí str. 89.

§. 14. **Jak pozbýváme držby věci zástupcem.** Držba neztrácí se *derelikci*, smrtí, zšílením zástupcovým, ovšem ale ztrátou detence proti jeho vůli str. 89, 90. — Ztráta držby, když se zástupce věci zlomyslně ve prospěch osoby třetí vzdá, anebo jí věc odevzdá; aby zastoupený o zpronevěře zástupcově zvěděl, třeba není str. 90, 91. — Za zástupcem ztrácí se držba již osvědčením jeho vůle, nadále pro sebe sama držeti str. 91, 92.

Oddíl třetí. O držbě práv zvlášť.

§. 15. **Která práva jsou předmětem držby.** Držba možná jest pouze u práv majetkových, nikoliv u osobních a rodinných práv str. 92, 93. — Předpokládá se, aby majetkové právo připouštělo opětovný výkon str. 93. — Dle toho jsou předmětem držby služebnosti, horní vlastnictví, ale nikoliv právo zástavní s výjimkou ručního, s retenčním právem spojeného zástavního práva str. 94, 95. — Obligační práva, pokud jedním výkonem pomíjejí, nemohou býti předmětem držby, ale ovšem ona, u nichž tomu tak není. Břemena reálná, práva zapovídací, důchody, *commodatum*, nájem a pacht, retenční a sekvestrační právo, obligační živnostní a artistická oprávnění jsou předmětem držby str. 96, 97. (Nikoliv právo k úrokům ze zápůjčky.) Práva individuální jsou rovněž předmětem držby, taktéž práva reálná, pokud opětovný výkon dopouštějí str. 98. — Nikoliv právo dědičné str. 98, 99.

§. 16. **Jak nabýváme držby práv.** *Animus a corpus.* Vůle držitelská musí směřovati k výkonu obsahu práva pro sebe jakoby práva str. 99, 100. — Také *precario* povolený výkon práva jest výkonem skutečným. Rovněž výkon násilný a tajný. Bezelstnosti třeba není str. 101, 102. — Důkaz vůle držitelské. Popření pravosti držby jest v podstatě námitkou str. 103. — U reálních služebností může pouze vlastník (držitel) míti vůli držitelskou, nikoliv osoby

pouze k užívání oprávněné str. 104. — Výkon. Zásady všeobecné. Skutečný výkon obsahu práva; pouhá možnost nestačí. Modifikace u reálních služebností str. 104. — Výkon podstatného obsahu práva. Dostačí výkon jediný str. 105. — Bezprávnost výkonu je lhotejnou. Objem nabyté držby. Oprávnění vedlejší str. 106. — Předpokládá se však možnost práva v sobě. Důsledek zásady té u služebností reálných str. 107. — Držby se nenabývá smlouvou, dědictvím, rozsudkem. Držba tabulární. Přehled jednotlivých případů str. 108. — Služebností affirmativní. Služebností osobní. Kde výkon předpokládá detenci, nabývá se jí držba práva. Jinak třeba vesměs skutečného výkonu. Právní jednání není skutečným výkonem str. 109. — Aby vlastník věci o výkonu práva zvěděl, potřebí není. Dostačí výkon proti pachtýři, správci atd. Výkon u reálních služebností trvalých a přerušovaných str. 110, 111. — Služebností negativní. Obsah práva. Výkon záleží v trvání nezměněného stavu následkem cizí vůle str. 112. — Zjevy vůle té se strany držitele panujícího pozemku: zákaz, zabránění, záповěď soudní, právní jednání, rozsudek. Podrobení se držitele (detentora) věci služebné str. 113. — Práva zapovídací. Obsah práva str. 114. — Právo musí být dovoleno. Dnešní zbytky Výkon a vůle. Zjevy a obsah vůle str. 115, 116. — Reálná břemena. Obsah práva. Výkon (plnění a příjem jeho jako reálního břemena) a vůle. Obsah souhlasné vůle. Plnění nevlastníkově dostačí str. 117.

§. 17. **Jak nabýváme držby práv zástupcem?** Analogické použití zásad v §. 11. t. d. vyložených. Poměr zastoupení; souhlasná vůle zastoupeného a zástupce. Jinak v příčině zachování držby. Const. poss. u držby práv str. 118, 119.

§. 18. **Jak pozbýváme držby práv?** Přehled str. 119. — Vzdáním se vůle držitelské. Trvání držby přes nastalou neschopnost vůle. Zjev úmyslu držby se vzdání str. 120. — Nevykonáváním po určitou dobu. Positivní předpis §. 351. obč. zák. Držba práv se ztrácí nevykonáváním po dobu, ve které by se právo samo promlčelo. Při právech záležejících v opětovných činech stačí jediný výkonný čin během promlčecí lhůty. Dostačí výkon osoby třetí ano i pouhé trvání užitkové samočinnosti zařízení. Při právech záležejících v zařízení na cizím pozemku pomíjí výkon zánikem zařízení a při záporných služebnostech zánikem stavu, v němž služebný pozemek panujícímu prospěch poskytoval str. 121, 122. — Nemožností výkonu. Bez přičinění protistrany: okolností nahodilých, změna právních poměrů, čin osob třetích. Všude tu pomíjí držba ihned str. 123, 124. Čin protistrany: odnětí detence, zmar zařízení, překážení pokusu užívání str. 124, zařízení, k jehož opomenutí právo směřuje (vydržení „svobody“ vlastnictví), odepření plnění, čin proti zapovídacímu právu směřující, zanechání výkonu k zákazu druhé strany str. 125, 126. — Zde se ztrácí držba teprve, nepodaří-li se v čas žaloba držební str. 126.

§. 19. **Jak pozbýváme držby práv zástupcem.** Analogické použití zásad v §§. 14. a 18. vyložených str. 127.

Oddíl čtvrtý. O žalobách držebních.

§. 20. **I. Žaloba z rušené držby.** Požadavky. Držba věci anebo práva. Práva k opětovným dávkám. Držitel věci a držitel práva. Spoludržitelé

str. 128, 129. — Trvání držby. Meze faktické držby. Rušení: každé zasažení v cizí právní sféru, jež se neděje ve formě právní str. 130. — Jednotlivé případy a judikatura str. 130—132. — Případy formálně správného vsažení v cizí držbu: expropriace str. 133, výkon práva z nouze, případy §§. 422. a 1321. obč. zák., stihání včel, právo horní. Nezletilí str. 134, 135. — Blížší vysvětlení pojmu rušení. Úmyslu cizí držbu popíratí anebo rušití se nevyhledává. Rušení bona fide. Skutky nevědomky, ve stavu donucení a osobami vůle neschopnými vykonané nejsou rušením. Žaloba z §. 339. obč. zák. nezakládá se na deliktu str. 135, 136. — Výhrůžka a záповěď? Předpokládá se volný čin rušitelův. Ohrožování držby silami přírodními. Immisie indirektní str. 137. — Rušení vedením stavby str. 138, 139. — Žaloba z rušené držby vedle §§. 340. a 342. obč. zák. Zvláštnosti její: pozbytí ochrany possessorní (i petitorní) následkem opomenutí námitek při štetění stavebním. Zákaz stavby str. 140. — Řízení str. 141. — Při stavbách vodních str. 142. — Žaloba výzývací. Této lze se ubhájití důkazem držby práva. Actio negatoria str. 143. — Změna novým řádem soudním. Žaloba zjišřovací str. 144.

§. 21. II. **Žaloba pro vypuzení z držby.** Zákon generalisuje interdicta recup. poss. římsk. práva v jedinou žalobu §. 346. obč. zák. Má-li dejicient držbu, jest lhostejno str. 144, 145. — Pojem vypuzení z držby. Násilí (vis) str. 146. — Nevyhledává se ani skutečné (osobní) násilí, ani subjektivní bezprávi. Vědomosť nepřítomného držitele jest lhostejnou str. 147. — Lstivé vloučení se v držbu (poss. clandestina). Vylákaná tradice? str. 148. — Precarium. Skutečná smlouva str. 149. — Kdy stává se držba prekaristova nepravou str. 150. — Ochrana proti vrácením prodlévajícímu prekaristovi dá se jen historicky vyložiti. Důsledky str. 151, 152.

§. 22. III. **Společná ustanovení o žalobách pro rušení a pro vypuzení z držby.** Hereditas jacens. Aktivní a passivní přechod žaloby na dědice; nikoliv na nástupce singulární str. 153. — Rušená držba následkem příkazu. Žalovati lze mandanta i mandatáře. Nominatio auctoris vedle práva dosavadního a nového soudního řádů str. 154—156. — Rušení z nařízení úřadního. Při zmatečnosti úřadního výkonu lze žalovati osobu, k jejíž podnětu nařízení bylo vydáno str. 157. — Žaloba proti fisku, zemi, obci, jakožto osobám právnickým str. 158. — Námítky proti žalobě držební. Exceptio vitiosae poss. ab adversario str. 159. — Promlčení. Lhůta 30denní jest dle dosavadního práva promlčecí, dle nového soudního řádu proklusivní str. 160—162. — Exc. rei judicatae? str. 163. — Žalobní prosba. U žaloby pro rušenou držbu: uvedení v předešlý stav, zákaz dalšího rušení, v případě viny náhrada škody. Poslední nárok předpokládá svolení žalovaného; vedle nového soudního řádu jest vyloučen. Cautio de amplius non turbando str. 163. — U žaloby pro vypuzení z držby: vrácení odňaté držby, náhrada škody jako u žaloby předcházející str. 164, 165. — Řízení ve sporu držebním. Vedle cis. nař. z 27. října 1849. Příslušnosť. Záležitosti vodní. Stručnosť řízení str. 165—168. — Vedle nového řádu soudního str. 169, 170.

Přehled obsahu.

	Strana
Předmluva	III
Přehled obsahu	XI
§ 1. I. O pojmu vlastnictví	1
Právní povaha vlastnictví str. 1. Tak zvané dělené vlastnictví jest jen obmezené vlastnictví str. 4. Zejména jest držitel fideikomisu pravým ač obmezeným vlastníkem svěřenství str. 5. Povaha práva beneficiata str. 6. Vznik theorie o rozdělení vlastnictví str. 6. a 7.	
§ 2. II. O subjektu vlastnictví	7
Nespůsobilost jistých osob k držení neb nabývání vlastnictví str. 7. Kteří řeholníci a řádové jsou spůsobilí, nabývati statků movitých neb nemovitých str. 8. Zvláštní důvody nespůsobilosti k držení neb nabývání vlastnictví určitých věcí str. 9.	
§ 3. III. O předmětu vlastnictví	10
Rozeznávají dlužno věci ze soukromého obchodu úplně vyloučené a věci z obchodu jen částečně vyloučené str. 11. Pochybno, může-li elektřina býti předmětem práva vlastnického str. 11. a 12. K věcem z obchodu částečně vyloučeným náležejí věci obecnému užívání sloužící. Povaha obecného užívání str. 12. až 14. Veřejné cesty str. 14. až 17. (dráhy? str. 17.), podlouhí a podjezdy pod domy str. 16. a 17., řeky str. 18. Které věci počítají se nesprávně k res extra commercium: zejména obročí, zádušní statky a věci k službám božím zasvěcené str. 18. a 19. Školní budovy, hřbitovy, str. 20. Vlastnictví v širším slova smyslu str. 22. Povaha t. zv. duševního vlastnictví k plodům literárním a uměleckým str. 22. a patenty na vynálezy str. 23	
§ 4. IV. O právu vodním	24
a) Povaha t. zv. vlastnictví k vodě. Historický vývoj	24
Jen vody stojaté mohou býti předmětem vlastnictví str. 25. Vodotok jest res omnium communis str. 26. Přirozenost věci vyžaduje toho, aby všechny vody tekoucí obecnému užívání sloužily str. 26. a 27. To jest stanovisko římského práva str. 27. Codex Theres. str. 28. Dle obč. zák. pokládati slušelo splavné řeky za veřejné str. 29. a 30. Při nesplavných řekách při-	